

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrti-stopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravišstvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

O nemškutarskih trgovcih in obrtnikih.

„Si vivis Romae, romano vivito more.“
Mej Slovenci živeč, ne nemškutari!

Začenja se do sedaj tiha agitacija, katera našim slovenskim ljudem govori: kupuj vse, česar trebaš in kar moreš, pri slovensko-narodnem trgovcu; dajaj delat in naročevati vse, kar ti je treba in kar rabiš, če le mogoče pri domačem narodnem slovenskem obrtniku. V štacuno nemškutarjevo, v delavnico ponemčenega in tistega, ki z nemškutarji vleče, voli in vpije — pa ne hodi. — Svoji k svojim!

Tako se govori in mi na vsa usta rečemo: prav je tako! Resno in povsod moramo v tem smislu začeti delati, kolikor koli nam je po zakonu dopuščeno. Prijatelj prijatelja naj pri vsakej priliki na to opominja, pri vseh priporočilih naj se na to gleda, in onim, ki ne poznajo kake barve je ta ali oni, naj se opiše, da bude znan. Bomo videli, kako dolgo bodo potlej mogli nemškutarski trgovci na čelu agitacije stati in rovat, ki dela proti ljudstvu, mej katerimi so se obogatili!

Če se kak Slovenec naseli kot trgovec mej Nemci, mu niti na misel ne pride, da bi slovensko politiko Nemcem silil. Isto tako se drugi rojaki udajo šegam in željam onega ljudstva, mej katerim so se ustanovili. Le Nemci in nemškutarji, ki so se pri nas Slovanih naselili, po vsej sili hočejo, da bi se mi v vseh rečeh po njih ravnali, silijo nam svoj nemški jezik v šolo, v kancelijo, v trgovino povsod; zabavljajo in psujejo na vse slovensko, in zavirajo kolikor morejo razvijanje našega domačega jezika, izrivaje

ga iz šol, kakor n. pr. iz ljubljanske realke. In za vse te ljubeznjivosti pa mi Slovenci še podpiramo te ljudi, kupujemo pri nemških in nemškutarskih trgovcih, naročila dajemo pri obrtnikih, ki nam protivno glasujejo in naše sovražnike podpirajo; iz dobička, ki ga jim naše slovensko ljudstvo skupaj znaša, se hranijo, da delajo potem proti slovenske narodnej politiki. Ali si ne pomagamo lahko s tem, da take ljudi ne podpiramo, temuč vse le pri narodnih trgovcih kupujemo?

Rajši Nemcu daj zaslužek, kateri ti politično nič ne škodi, kakor pa nemškutarju. Bodo uže premišljati začeli, če vse tako na suho denemo, kakor je uže precej brez dela neki zvonar, ki je bil menda pozabil, da za slovenske cerkve dela. In kakor bukovez Gerber bodo vsi poboljšanje obetali in narodno volili, kar je čisto naravno. — Nihče mi ne more zameriti, če ne redim in ne podpiram onega, ki mene izpodkopava. Ako torej ljubljanski „Tagblatt“ uže javka nad to agitacijo najzdravejšega in najnaravnjšega egoizma in ga kot nemoralnega in nekrščanskega zaznamuje, rečemo temu lisjaku v pridigarški kuti: tisti krščanski časi so uže minoli, ko se je še desno lice nastavljalo, ako je človek po levem klofutau bil. In v politiki nij večjih brezobzirnežev, kakor so Nemci. Zakaj bi Slovan moral biti večno krotak, večni trile!

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 20 aprila.

Cesar je prišel 19. v Drniš, 20. pak v Trogir in Spljet. Povsod slovansko pozdravljan.

Hrvatski „Obzor“ graja magjarsko „liberalno“ politiko, ki Slovake zatira in jim kulturne za vode uničuje, — a hrvatski poslanci so pak v klubu iste „liberalne“ večine in nij slišati, da bi se vsaj s kako interpelacijo za pravico svojega slovanskega brata Slovaka potegnili.

Ogerska vlada Hrvatoma obeta, da bode vendar zidala zelene železnice.

Vnanje države.

Dopisnik **varšavske** „Gaz. Nar.“, poroča, da je Rusija postavila okolo Oze-stohova, Kutne in Pultuska tri vojaške oddelke; pod Bialimstokem pa 16 baterij artilerije. Isto tako je kavkazska armada postavljena in pripravljena za vojno, ter se zbira na mejah azijske Turčije in Perzije. List „Birž. Véd.“ pak piše, da je golobja pošta vojaška v Moskvi popolnem organizovana.

Na **Francosko** se vozi sedaj veliko sena. — Tudi iz Berlina se poroča, da je francoska vlada kupila 10.000 konj.

Belgijska zadeva je dobila novo lice. „Köln. Ztg.“ priobčuje drugo foto, katero je na Bismarkov ukaz Perponcher pisal in ki izjavlja, da se Nemčija ne misli mešati v belgijske notranje zadeve, nego le odbiti tuje vmeševanje v nemške razmere. — Magjarskemu „Kozördeku“ pak se iz Berlina piše, da je Bismark prej Rusiji in Avstriji povedal, predno je začel, Belgijo strahovati. To zadnje bi le kazalo, da naš Andrassy nema posebne samostalnosti.

V **angleškem** parlamentu, v zgornji hiši je lord Derby odgovoril na Rus-selovo interpelacijo zaradi nemško belgijskih razmer in rekel, da stvar nij tako vznemirljiva, kakor svet sodi, ter da nij niti neodvisnost Belgije, niti mir v nevarnosti.

Nemška zbornica je sprejela 19. apr. spremembo ustave na škodo cerkvene svobode tudi v tretjem branji z 275 proti 90 glasom. Windhorst je proti govoril in izrazil željo po miru, kateri je mogoče, če se s

Listek.

Pisma iz Rusije.

VII.

V Petersburgu. [Izv. dop.]

Velika noč — spomlad — domovina kako čarobna trojica! kako prepolna poezije za človeka, kateri baš nema uzroka, storiti križ — na vsega križ nad spomini svoje prošlosti. Nij treba ravno vseh pet talentov, tudi ne betvice čuvstva genija, tako milo plakajočega:

„Dnij mojih lepša polovica kmalu,
Mladosti leta, kmalu ste minola;“

vsega tega, pravim, nij treba, da bi se mu srce nekako streslo, da bi se mu tam pa sem ukradel globok izdihljaj, če se spomni veselih in žalostnih dnij, katere je preživel v svojej rojstvenej, tako ubogej a srečnej kočici, — mej svojimi. Tudi meni ljuba Pandora s svojo škatljico ne da pokoja,

kar sem bral tu v daleki Rusiji na čelu „Slov. Naroda“ debelo tiskano najavljenje „zaradi velikonočnih praznikov itd.“ Tako živo vidim in čutim vse običaje, navadne v tem času po naših slovenskih okrajinah, običaje, v katerih s tolikim bleskom odseva najjivno-prosti in veseli prav domačega mi naroda. Pravoslavna cerkvena pratika in rimsko-katoliški obred sta si gledé velikonočnih praznikov za cele štiri tedne navskriž. Pri nas je danes, ko vam pišem to pismo iz Peterburga, tiha nedelja, pri vas aže druga povelikonočna. No tak razloček človeku, kateri je znal za par let nazaj z logaritmi dobro operirati, to se ve, ne dela nikakih težav: in kakor navadno praznujem vse večje praznike kot dober — ne vem kaj, mar Rimo-Pravoslavjan? — po dvakrat, tako se mi godi tudi s postom in veliko nočjo, da ne govorim o postu: Svoje telesne ostanke prekladam strogo po ruskih predpisanih, z duhom sem pa v Rimu. Res

interesantno življenje, katero si boste težko predstavili, če vam ga tudi s primeri objasnim.

Pletel sem z vami za cvetno nedeljo iz slovenskega tisa in meke liden snopič, ga postavil v kotič svoje domače cerkve, da bi mu predobri moj gospod fajmošter s svojo molitvijo in žegaano vodo predali silno moč, s katero bi mi bilo mogoče, preganjati in rotiti letem in dnem gromonosne, črne oblake, v katerih dela ljubljanski Don Quixote novejša dobe toliko ostre strele, ter jih pošilja na ljudi, katere se mu je poljubilo naimenovati „izgubljene sine“ in temu podobno — ne vem, ali pri zdravej pameti, ali v kacem pobožnem deliriji; morebiti je to za poskušnjo iz kacih litanij, s katerimi hoče osrečiti v kratkem slovenski pobožni svet ta veleum, polen „sv. duha.“

Spomnil sem se četrtne cerkvene zapovedi, zadel svojo grešno butaro, s skesanim srcem jo telebnol pred ljubljanskega mon-

papežem pogaja, cerkveno-politične postavbe revidira in cerkev popolnem od države loči.

Japonski poslanec na Dunaji je 15. t. m. prejel iz Tokija, preko Petrograda telegrafsko vest, da je japonski cesar ustanovil, ka se na Japanu uvedejo narodna zastopništva, ki bodo obsežala dve zbornici, senat in poslansko zbornico. Dosedanji državni svet je razpuščen in njeni člani postanejo sedaj vsi senatorji. Volitve v poslansko zbornico bodo nedirektne, vsaki okraj bode v državnem parlamentu primerao zastopan.

Dopisi.

Iz Vipave 14. aprila. [Izv. dopis.] (Notar v Vipavi.) Vsakako se nam čudno zdi, da še sedaj nemamo stalno naseljenega notarja, dasiravno je bila ta služba že dostikrat razpisana — menda se nobeden oglašil nij. Kaj je uzrok temu, za gotovo ne vemo, a ker je mogoče, da premalo znanje naših razmer; smo se namenili te vrstice napisati in zagotoviti, da stanje enega notarja v Vipavi bi bilo gotovo ugodnejše, nego si marsikak kandidat notarstva domišljuje. Sedaj prihaja samo vsako sredo notar g. B. v Vipavo. Če se pa pomisli, da mora on zjutraj zgodaj vstati, zvečer pozno odrediti iz Vipave, toraj celi božji dan izgubiti, voz drago plačati, previdimo, da je primoran nekoliko dražje računati, kakor kdo drugi, ki bi bil stalno nameščen pri nas — in vendar ima vsako sredo veliko dela, dasiravno ljudje le tista pisma pri njem delajo, katera se smejo izključljivo pri notarju delati in še teh ne vseh, ker mnogo strank hodi še rajši k notarju v Ajdovščino. Zakaj? Zato, ker ljudje ne morejo biti navezani ravno na sredo priti; denes ima eden čas, jutri drugi. Marsikdo ne more nikakor v sredo priti, v četrtek bi lahko prišel in res gre v Ajdovščino. Vsa ta pisma bi lahko izvrševal stalno nameščen notar in ne le ta, ampak tudi vsa druga, ki se sedaj delajo pri advokatih, ker po tem ne bode treba strankam letati še posebej k sodnji zaradi legalizovanja.

Iz Trsta 19. aprila. [Izv. dop.] Od tukaj moremo žalibog vsak dan kaj o tlačenji Slovanov, posebno nas Slovencev poročati. A kedo bode vedno o tem predmetu

signora in iz duše klical: „pater peccavi!“ Odpovem se hudiču, liberaluhom, konkordatobombežem itd. itd. in vsem njihovim dejanjem, oblečem, če denes ne, vsaj jutri — tu je še izpod zlodja mrzlo — črno-rujavo reso, poromam od Pečore do Kure, od Visle do Amura, porimokatoličanim vse, na kar naletim — Ruse, pravoslavne, razkolnike, duhoborce itd., napišem Unijatom pri visljanskim gubernijah, iz katerih je zopet pristopila k pravoslavnej cerkvi 25. marca cela Ljubljinska in posledni ujezdi Sjedlecke gubernije s vsemi duhovniki in verniki, v takem, kakor bi Preširen rekel, buza-kljunsko-orimsko-daničinem štilu povedane neotesanosti, da si jo bodo dobro zapisali za svoja kosmata „krivoverska“ ušesa, katera nečejo slišati bajlnih pesnij poljskih Siren-jezuitov.

Postrgal sem stari kvas in zastavil testo velikonočnega kolača za vsem na novih medicah, — pobral sem vse posvetne bukvice, iz katerih se hudič smeje vsem neumnežem ali neubogljivim otrokom — kakor so mi

pisaril. Omenim naj le ob kratkem, da nas lahonski magistrat vedno z svojo čudno očetovsko ljubeznijo na steno pritiska. Dovolj sem uže dogodkov objavil slovenskemu svetu in pokazal, da tržaški Slovenci imamo res hudo stanje pod lahonsko mōro, katera brez odmora tlači ubogi naš narod. V zadnjem dopisu iz tržaške okolice bilo je povedano o interpelaciji obče spoštovanega, edino neustrašljivega našega poslanca Nabergoja zaradi odvratanja nekaterih neodvisnih oseb od lojalnosti do našega cesarja. Ta interpelacija je prav žrebel po glavi udarila, a kaj vse to koristi, ker mestni očetje obračajo stvar kakor je za njih bolje. — Župan odgovori g. Nabergoju pri seji mestnega zbora, da on je preiskal in našel, da od magistrata nij izšel noben ukaz ali kaj takega, le okrajni glavar na Proseku Lukša je to pro-uzročil, a tudi to je on, župan, kot korektno postopanje našel. Prečita potem sporočilo znanega slovenovražnika Lukše iz Proseka, češ, da mu je nekov župan iz njegovega okraja prišel povedat, da se napravlja neka demonstracija od strani okoličanov, in sicer da bosti šli iz vsake vasi po dve deklici v slovenskih barvah oblečeni, in bojo vence na Maksimilijanov spominek položili, in da je g. Nabergoj napravil neko kolekto t. j., naj spravi vsaka vas 10 gld. skupaj. Okrajni glavar nadaljuje, da je taka demonstracija proti javnemu miru obrnena, in bi dražila ljudstvo, ter bi bila napirjena i proti vladi! Lukša pravi, da to niso domače barve slovenske, v katerih so mislili demonstracijo napraviti, ne od vlade potrjene in ne želne, da so tuje barve! Mestni župan odgovori g. Nabergoju, da mora on zdaj izpredvideti, da je Lukša ravnal čisto previdno in dobro. Nabergoj pa je vpričo proglasil to sporočilo okrajnega glavarja kot lažljivo, protestiral in zahteval, da, ker ima on za svojo trditev može za priče, naj se Lukša v preiskavanje dene, ker on nij nikdar napravljaj nobene kolekte, ampak dogovoril se je z možmi, o stroških teh priprav, katere bodo splošno trpeli. A čujte, kaj je odgovoril ultralahonski župan, reprezentant zvestega Trsta. Rekel je namreč, da če Nabergoj misli in ve, da je reč z lažmi poročana, da naj ga na tribunal toži. Čudno in zopet čudno pa je, da mestni župan neče stvari preiskavati

rekli svoje dni moj prvi kaplan, zasačivši me v senci stare gruške pod kašto, ko sem si ravno z „lažnjivim kljukcem“ glavo ubijal, kar je žalibog jasen dokaz, kak zgodaj sem uže pokazal nagnenost k porednosti — in zakuril z njimi — holandsko peč, katera me uže celih pet mesecev prav toplo greje.

Bral sem v cerkveni zgodovini o neki orientalske sekti, kateri je bilo delo naj svetejše: „nič delati,“ ni misliti, ni gibati se, samo vedno gledati na pópek svojega života, od koder ime Nabelbeschauer. Taka duševna lenoba, mislim si, ne bi se strinjala z mojimi misijonarskimi nameni, kakor mi ga g. Luka naklada. Grem in pogledam v svoj avstrijski kofar, če je v njem ostala še kaka pobožna knjižica s „kroftnimi molitvami za gmajn folk“ iz mojih mlajših let. Tu zagledam črno, uže skoro črvido leseno škatljico. Njena zgodovina se mi tak važna zdi, da je ne morem zamolčati.

(Konec prihodnjič.)

kot predsednik mestnega svetovalstva, kateri bi moral uže zaradi časti celega svetovalstva storiti. Ali pri našem magistratu se lahko stori, kar je Lahom drago. Kaj pa c. kr. vlada k temu poreče? Hoče le mirno gledati in nas nič ne braniti proti krivičnemu sumničenju naših sovragov? Dosedaj se še nij noben korak o tej stvari storil, hočemo videti, ako je c. kr. vladni komisar res gluh v zboru kjer se take reči gode.

Z Dunaja 16. aprila [Izv. dopis.] Večkrat se je v „Slov. Narodu“ pisalo, da na Dunaji našega Preširna hči v revnih razmerah živi: povedalo se je, da so tukajšnji študentje združeni z možmi kakor: 'gg. Stritar, Razlag, Vošnjak, Pfeifer, Pogačnik itd. svečanost napravili, katere čisti dohodek je dobil oporočeni dedič našega v revi umrlega pesnika Preširna; črno na belem bilo je čitati, da je ubogo dijaštvo in par mož prav lepo svotico nabralo za hčer najboljšega slovenskega pesnika; manjkalo tudi nij prosečih besedij; g. Stritar je trkal na slov. osrčje:

„Še eno prošnjo. — Svetu nepoznana
širota bo joka'la za menoj;
Živela v tuji zemlji bo prognana —
Moj rod! na mestu mojem ti ji stoj!
Širota tebi je v zavetje dana,
Saj brez sadu ves trud nij bil ti moj
Solze otiraj revi zapuščeni,
Kar nji storiš, — storjeno bode meni!“

Vse precej zastoj govornjo, — na površji slovenskega flegma nij videti glede pesnikove hčere nij najmanjšega zibanja valov; razven g. Petra Kozlerja in g. državnih poslancev se še dosedaj nijeden Preširnovih čestilcev v domovini nij popel po misli, da je vsa teorija siva, in vse navdušeno klicanje na Preširna nečastno, dokler huda revščina v pobištvu pesnikove hčere piruje; noben razen spomenutih izjem v domovini nij za vredno izpoznal, stopiti pred oltar narodne zahvalnosti, napram pesniku, pred oltar dejanskega častenja pesnika in obranitve lastne in narodne časti. Naj se vendar premožnejši domislijo in pošljejo g. dr. Pogačniku, advokatu na Dunaji primeren donesek za Preširnovu siroto.

Iz Zagreba 19. aprila [Izv. dop.] Železnica Zemljin-Ogulin proti postati Erijino jabolko mej Hrvati in Magjari. Hrvatje jo hočejo imeti, a Magjari jo nečejo dovoliti. „Obzor“ je v uvodnem članku v št. 87 naravnost rekel, da se bode morala železnica delati, drugače gre nagodba na komade! [Casus belli je tedaj uže napovedan. Brliču se pri nas jako zamerja, da je brez sporazumljenja z ostalimi našimi zastopniki, kar tako na svojo roko v ogerskem saboru vlado interpeloval zastran te železniške proge, ter s tem nameravano skupno akcijo v tej zadevi uže naprej prelomil. Sicer pa naši zastopniki v Budim-Pešti, kakor se po strani čuje, nekaj resnega nameravajo, kar bi utegnulo dosedanje navidezno „entente cordiale“ mej Hrvati in Magjari če uže več ne, vsaj dobro opraskniti. Ne da se tajiti, da smo od dneva revidirane nagodbe pa do denes mej slovenskim svetom veliko simpatij izgubili. Srbski listi nas grajajo, in prav imajo da nas, ker naši zastopniki v Budim-Pešti zmirom drugače glasujejo, nego srbski zastopniki, — češki nijso zapovoljni, ker smo Slovanstvo v politiki od sebe vrgli, in prav imajo, če nas obsojujejo; — ruski listi se nam rogajo,

ker smo postali podloga magjarske pete; — Slovaki so dolgo zaupljivo na nas gledali, videči pa, da naši zastopniki v Budim-Pešti molčeč odobravajo zapiranje njihovih gimnazij in razpuščenje njihove „matice“, odvrnili so se žalostno od nas. V Dalmaciji ohladila se je vidno želja po združenju z nami, ker jo pri nas premalo naglašamo. Zakaj? Za to, ker Dalmacija vidi, da niti sami sebi pomoči ne moremo, kamo li, da njim pomoremo. Celo v razvojničeni vojni krajini postajajo glasovi po utelovljenju v materzemljo strašno redki. K vsemu temu naj se še pribroji indiferentizem, ki je pri nas zavlada. Mnogokateri Hrvat uvideva, da se mora nekaj storiti, kar nas bode v javnem slovanskem mnenju zopet rehabilitiralo, kar bode storilo, da bode naša sosedna brača kakor nekdanj zopet k nam gravitirala, da ne bomo več služili magjarskemu kiju za zagvozdo, s katero hoče jugoslovanstvo še bolj razklati, nego je itak uže! Potovanje našega kralja po Dalmaciji daje jugoslovanske ideji novo, živo požrtvnost. To se čuti tudi pri nas, kazaje nam, da smo čisto na krivem potu. Kot dnevno novost poročam, da gre naše gledališčno društvo v dalmatinski Dubrovnik, kjer bo v slavo navzočnosti kralja nekoliko večerov igralo. — Kakor je „Slov. Narod“ uže poročal, daroval je biskup Strosmajer za zidanje zgrade za ponameščenje slikovne galerije 40.000 gld. To vest dopolnujem s tem, da je naše mestno zastopstvo potreben prostor za zgrado nasproti veliki realni zastonj odstopilo. Zagrebški znanstveni, umetniški in humanitarni zavodi so od biskupa Strosmajerja vsega skupaj gotovo uže pol milijona goldinarjev sprejeli! To je cerkveni predstojnik, kakor bi ga trebalo Slovincem namesto Stepišnikov in Vidmarjev.

Domače stvari.

— (Denes), četrtek zvečer ob 1/2 8 uri je slovensko gledališče, predstava na korist igranke „dram. društva“, gospodičine Ledarjeve; za to vnovič priporočamo prijateljem slovenskega gledališča gotovo udeležje.

— (Ljubljanski mestni zbor) ima denes ob petih popoldne sejo.

— (Ustrelil) se je predvčerajšno noč v št. peterske kasarni v zahodu korporal Peter Blagović, 20. lovskega bataljona. Uzroki so neznani.

— (Uboj.) Piše se nam: V Loki se je v nedeljo zvečer vnel prepir mej fanti, pri katerej priložnosti je 21 let stari Matevž Jamnik, Jurija Fojkarja iz Loke, ki je prav po nedolžnem zašel mej fante, tako močno z rovnico po glavi udaril, da se je takoj v nezavesti na tla zgrudil in včeraj opoldne vsled te poškodbe tudi umrl.

— (Strašna nesreča) se je pripetila, kakor se nam iz Gorice piše, v torek 19. t. m. na Kanalskem klanu. Slugi Solkanskega krčmarja se splaši konj in začne divje leteti po klanu tako, da je nesrečni sluga iz voza padel, si glavo popolnem razbil in takoj mrtev obležal. — Sredo 21. t. m. se snidejo poslanci k prvi zborovi seji goriškega deželnega zbora. — Tudi v naši „Nizzi“ je vreme vedno spremenljivo. Letos bodo špargi in dornberške črešnje vsled vedno mrzlega vremena gotovo dosti zakasnele.

— (Poskušalno klanje goveje živine.) Da bi se prepričalo, katero pobijanje ali klanje živine je najlažje in brez trpinčenja, poskusili so 19. t. m. ponedeljek popoldne v tukajšnji živinski klanici v navzočnosti mnogobrojnih gledalcev iz mesta in dežele (mej njimi so bili tudi gg. ljubljanski župan Lašan, dr. Stöckl, živinozdravnik dr. Šindler itd.) pod vodstvom gosp. P. Skaléta, 3 pobijalne metode na 10 volovih, 1 biku in 1 kravi. — Najprve se je pobijalo z mesarico, 5 volov in 1 krava je bilo usmrtenih na prvi udarec. Dalje sta bila pobita 2 vola hitro kakor bi mignil, z udarcem za tilnik. S pobijalno masko so bili usmrteni 3 voli in 1 bik, a tudi prav hitro. Pobijanje z izpuščanjem krvi je pri udarcih za tilnik trajalo 3 in pri pobijanju z mesarico in masko le 4 minute. Pri živinčeti, ki so se pobila z mesarico, bili so v glavi možgani razbiti, pri onih pak, pobitih z masko in udarcem za tilnik bil je mozeg čist in nepokvarjen. — Vsled teh poskusenj se je dokazalo, da mesarji morejo v vsakej mesnici rabiti prvi dve metodi. Pobijati z mesarico mora pak močan in krepek mož, in za tilnik pa posebno izurjen izvedenec, a le z masko more lahko vsakdo, celo 15 letni učenec pobiti vola, bika ali junca na prvi mah. Zaradi tega se v tem oziru daje posebna prednost pobijalne maski, katero naj rabijo bolj slabotni mesarji pri pobijanju bikov, juncev, največ pak še pri živinske kugi, ko se mora živina pobijati na prostem. — Omeniti nam je še, da smo se pri tej priliki o posebnej, izbornej izurjenosti in ročnosti ljubljanskih mesarjev pri pobijanju živine prepričali, katero imajo malo kje drugod mesarji.

Izpred porotnega sodišča.

10. aprila 1875 je bila pri c. kr. dež. kot porotni sodnji glavna obravnava proti Jaki Kokalju in Jože Ušeničniku iz Poljan zaradi hudodelstva udeležbe **ponarejanja bankovcev**. Predsednik porotne sodnje je bil g. dež. svet. Jevnikar.

Iz zatožbe c. kr. državnega pravdnštva v Ljubljani posnemljemo:

1. da je Jaka Kokalj po domače Brentež 25 let star, posestnik v Poljanah, še ne kaznovan, meseca avgusta 1874 najmanj 239 državnih bankovcev po 1 goldinarji iz leta 1866 in serijsko številko v. 45 ponarejenih po dozdej neznanem ponarejalcu s ploščo, torej s tacim orodjem, ki ponarejanje zlajšuje, v ta namen od ponarejalca, sokrivca ali deležnika prejel, da bi jih izdal, in da je od teh 11 bankovcev Matija Jezeršek v Volčah, kot plačilo in Jožefu Ušeničniku v Ljubljani najmanj 7 bankovcev, da bi jih še drugod izdajal, torej 18 komadov po dogovoru s ponarejalcem sokrivcem ali deležnikom izdal.

2. da je Jože Ušeničnik, 25 let star, neoženjen usnjarski pomočnik iz Poljan, zaradi hudodelstev in prestopkov uže večkrat kaznovan, čeravno je vedel, da je Jaka Kokalj od njega dobljenih s ploščo, torej z orodjem, ki ponarejanje zlajša, ponarejenih 7 državnih bankovcev po 1 gold. iz leta 1866 in serijsko številko 45 od ponarejalca sokrivca ali deležnika za izdavanje prevzel, da bi jih izdal, ter enega Neži Bobin in enega Lizi Urbajs iz Ljubljane za plačilo izročil, torej po dogovoru z enim udeležni-

kom izdal, ter sta oba s tem dejanjem hudodelstvo udeležbe ponarejanja javnih upnih listov po §. 109 kaz. p. kaznivo po §. 108 kaz. p. I. točke doprinesla.

Razlogi te tožbe so: Leta 1874. se je naenkrat nahajalo ponarejenih državnih bankovcev po 1 gold. iz leta 1866 in serijsko številko v. 45. Komisija, ki je pri c. kr. državnem finančnem ministerstvu na Dunaji za preiskavanje ponarejenih upnih listov postavljena, spoznala je, da so oni s tiskom na ploščo slabo ponarejeni državni bankovci po 1 gold., ki spadajo v 39. vrsto ponarejanja. Taki bankovci so se nahajali po vseh deželah našega cesarstva, in jih je zdaj čez 2000 gold. polovljenih.

Večidel so bili Lah in deželani iz Gorice in Gradiške, pri katerih se je našlo, da take ponarejene bankovce izdajejo. Tako se je to našlo pri Jožefu Juriču iz Medone pri Korminu, potem pri laških delavcih v Voitsbergu iz Slovenske Bistrice na Štajerskem, pri Janezu Skolcu iz Berina pri Tolminu, pri Lujzi Volpeju in Angelo Santini na Tirolskem. Tudi ena druga preiskava pri tej deželnej sodnji proti Matevžu Dobidi je skazala, da se taki ponarejeni bankovci iz Laškega ali iz Gorice in Gradiške prinašajo. In res ste dve preiskavi pri kresijni sodnji v Gorici proti Francetu Snideru in Josipu Lebanu zaradi izdajanja ponarejenih bankovcev tiste vrste.

Iz izpovedbe Franceta Snidera, kateri je bil od porotne sodnje v Gorici z razsodbo 23. decembra 1874 zaradi hudodelstva udeležbe ponarejanja bankovcev po §§. 106 in 109 kaz. p. na 8 let teške ječe obsojen, razvidi se, da obstoji v Št. Danielu na Furlanskem fabrika za ponarejanje bankovcev po 1 gold., ki so se po laški liri prodajali in da je od dveh mešetarjev te fabrike po nekem Mihi Mangerle, ki je zaradi tega na Laškem v preiskavi, za 238—248 gold. ponarejenih bankovcev po 1 in 10 gold. dobil, Miha Magerle mu je tudi pravil, da zaradi tega ne da bankovce po 10 gld., ker jih je necemu Slovincu izdajal in jih nema več.

Iz preiskave Josipa Lebana iz Gorenjevasi v Kanalu se razvidi, da je ponarejene bankovce z nekim drugim na Kranjsko znosil in izdal.

Obtoženi Jaka Kokalj sploh Brentež iz Poljan z živino kupčuje, prihaja vsake 14 dni v Gorico, on je bil konec avgusta 1874 tam in je od različnih oseb okolo 700 gold. blagajnih bankovcev in državnih bankovcev in sicer tudi 300 državnih bankovcev po 1 gold. prejel, ter je 30. avgusta 1874 posestniku Matija Jezeršku na dolg 100 gld. za voli polovico 50 gld., deloma v blagajnih deloma v državnih bankovcih in sicer 11 gold. v državnih bankovcih plačal.

6. marca je Matija Jezeršek od Kokalja prejete bankovce kazal krčmarju Janezu Čadežu v Poljanah in ta je spoznal, da je 11 bankovcev ponarejenih. Matija Jezeršek jih je precej Jaki Kokalju nazaj nesel, in ta jih je nazaj vzel in druge zanj obljubil, trdè, da drugih nema pri sebi.

Tisti dan, ali pa dan poprej, t. j. 5. septembra 1874 je prejel od brata njegovega svaka Franceta Ušeničnika, namreč Jožefa Ušeničnika iz Ljubljane, kamor je ta 1. septembra 1874 k vojaškim vajam šel, pismo 4. septembra 1874, v katerem ga po-

vabi, naj 7. septembra k njemu v Ljubljano pride, ker mu je znano, da se bo v Ljubljani dobra kupčija napravila, kar sicer ponaavlja, „kupčijo“ pa ne razodene bolj na tanko. (Konec prih.)

Poslano. *)

V „Slov. Narodu“ št. 88 od 1. aprila se nahaja dopis iz Medved, s katerim se večina tukajšnjih prebivalcev nikakor ne sklanja in ki je tu zbudil občeno nevoljo. Dopisnik nij bil prav podučen, ali pa je resnico nalašč zavijal. Najbolj ga jezi, kakor se vidi, to, da sedanji gospod župan sedi uže 11 let na županskem stolu. To, kar njega jezi, je pa ravno veselo znamenje za občino in za gospod župana, kajti gotovo je gospod župan, ki uže 11 let opravlja svoj posel, dober gospod župan, ako bi bil slab, bi ga bila občina gotovo uže odstavila. Za občino pa je to čast, ker si je takega moža izvolila, ki je veliki večini občanov všeč; tudi ima občina svojo korist pri tem, ker ta gospod župan opravlja vsa občinska posla brezplačno, občino tedaj nič ne stane. — To, kar se tiče sedanjega gospod župana.

Kar se pa tiče v „Slov. Nar.“ grajanih volitev, zaradi tega, da volitev še zdaj nij potrjena, dasiravno so se zapisniki in volilni listi uže 9. marca oddali gosposki, naj povemo tu, da smo mi vložili pritožbo zoper ono volitev, ker pravi volitvi še podobna nij bila, kajti prvič nij bila postavno razglašena, le gospod župnik P. jo je na prižnici oznanil, in zato tudi iz petih vasij nij bilo nobenega volilca, pa tudi moža ne k nji, ker za-njo še vedeli nijso. Drugič pri volitvi sami nij bilo niti gospod župana, niti nobene volilne komisije, marveč gospod župnik P. se je sam imenoval za načelnika, te čudne iz učiteljev in kaplanov sestavljene komisije, v kateri je vse vasi zastopal le en sam krojač. Tretjič je gospod župnik P. pustil glasovati po svoji volji le nekaterim, ki so se mu zdeli njemu prijaznega obraza. Da taka volitev nij nikakor volitev, to je gotovo razvidno iz vsega gori rečenega, zato smo pa tudi vložili pritožbo, v kateri smo vse te nepostavnosti navedli.

Mislimo in pričakujemo, da bo ovržena ta volitev, kateri menda nij kmalo para.

To, to je turško, ne pa, kakor dopisnik pravi, županovanje sedanjega gospod župana. Bodimo hvaležni, da imamo tako dobrega gospod župana, kakoršnega bi si smela želeli vsaka občina. Da si mi drugzega nikakor ne želimo, in bi sedanjega tudi nobeden nadomestiti ne mogel, to je jasno. Če nekaterim, in te lahko na prstih sešteješ, ni po volji, za to mi ne moremo. Ogromna večina pa jih je, in to so vsi posestniki, ne kaplani in krojači, ter ljudje, ki nikakoršnega davka ne plačujejo, ogromna večina, pravimo, jih je, ki časté in spoštujejo sedanjega gospod župana, ter bi bili hvaležni mu, ko bi hotel še toliko časa župan biti, kakor je že. To je resnica, ne pa ono, kar trdi dopisnik v 83. šte. „Naroda.“ Blagovolite, slavno uredništvo, sprejeti ta popravek, da se resnica zvê.

V Medvodah, 18. aprila 1875.

Josif Tehaunik, gemainderhat.

Franc Čibašek, gemajne Rath.

Gregor Strekel, srejski odbornik.

In v imenu družih.

*) Uredništvo ne sprejema za reči pod to rubriko priobčene nobene odgovornosti.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicín in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičie in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicíne, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicíne na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v skalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsni boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalac in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalesscière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalac.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalesscière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor

medicíne na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesscière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalesscière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tišanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenju, nespanji in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigmio 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehaših puščah po pol funta 1 gold. 50 kr. — 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 12 gold., 12 fantov 20 gold., 24 fantov 36 gold. — Revalesscière-Biscuiten v puščah 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu 10 v puščah 4 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu na 120 ta 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Ruzschi, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani &c.

Mahr, v Gradci bratje Oberanzmeyer, v Innsbraku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Černetovcih pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specijalnih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah in ekspresih ali povzetjih.

Uradno naznanilo.

22. aprila 1875.

Javne dražbe: Mat. Drobničevo iz Št. Jurja, 931 gld., 1. maja (III. Ljubljana). — J. Zalarjevo iz Studenca, 1347 gld., 8. maja (III. Ljubljana). — Tone D. bravčev iz Brega, 1220 gld., 24. aprila (III. Lašice). — Ant. Butinovo iz Podlipa, 3060 gld., 24. aprila (III. Vrhnika). — J. Čmetovo, 2500 gld., 23. aprila (III. Litija). — Ant. Žgurjevo iz Št. Vida, 559 gld., (I. Vipava). — Franc Stokovo iz Št. Vida, 160 gld., (I. Vipava). — Mat. Večev iz Podklanca, 1295 gld. in Jurij Sulcevo (III. Črnomelj).

Tržnice v Ljubljani

od 15. do 19. aprila:

Gašper Vojska, 78 l., na prsnej vodenici. — Mar. Mikičeva, dete fabr. čuvaja, 2 l., na glavnej vodenici. — J. Fajfar, delavec, 28 l., na pljučnem vnetji. — Anton Jeran, delavec, 52 l., na hroničnej jetiki. — Val. Zadnikar, sin hišnega posestnika 8 l., na vnetici grla. — Marija Krašovicova, zasebnica, 77 l., na opešnji. — Angelo Rizzoli, frizér, 50 l., na jetiki. — M. Lahajnarjeva, mešč. soproga, 59 l., za mrtudom. — U. Podkrajškova, magistratnega uradnika soproga, 79 l., na pljučnici. — Neža Gabrovšekova, zasebnica, 91 l., na opešanji. — J. Prašek, dete mestnega nadčuvaja, 22 mes., na sušici.

Tržne cene

v Ljubljani 21. aprila t. l.

Pšenica 5 gld. — kr.; — reč 3 gld. 50 kr.; — ječmen 2 gld. 80 kr.; — oves 2 gld. 10 kr.; — ajda 2 gld. 80 kr.; — prosó 2 gld. 90 kr.; — kornuza 3 gold. 10 kr.; krompir 2 gld. 10 kr.; — fižol 5 gld. 70 kr.; masla funt — gld. 54 kr.; — mast — gld. 50 kr.; — špeh trišen — gld. 36 kr.; — špeh povojen — gld. 44 kr.; jajce po 1³/₄ kr.; — mleka bokal 10 kr.; govednine funt 27 kr.; — teletnine funt 21 kr.; svinjsko meso, funt 28 kr. — sena cent 1 gld. 40 kr.; — slame cent 1 gold. 5 kr.; — drva trda 7 gold. 20 kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Dunajska borza 21. aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankoveih	70 gld. 85	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	85
1860 drž. posojilo	112	10
Akcije narodne banke	967	—
Kreditne akcije	238	50
London	111	20
Napol.	8	88
C. k. cekini	5	23 ¹ / ₂
Srebro	103	40

Št. 5122.

Razglas.

V sredo 28. t. m. dopoldne ob 9. uri se bodo v mestnem shranišču na Žabjeku naslednje reči po očitni dražbi prodale, namreč:

2 brizgalnici stareje naprave,
2 voza za prepeljavo vodnih vedrov,
1 voz za enega konja brez koč. Več starega železja, kakor zidne vezi, okueno omrežje, dučni okovi itd.

To se kupcem očitno naznanja s pištavkom, da se vse te reči v omenjenem shranišču na Žabjeku vsaki čas lahko pregledajo. (118—3)

Mestni magistrat v Ljubljani,

due 13. aprila 1875.

Kupci.

20. aprila:

Pri Slonu: Pasqua iz Reke. — Gorišek iz Javorja. — Brigo iz Trsta. — Wolf iz Radovljice. — Kaiser iz Gradca. — Cohn iz Trsta. — Puhar iz Rateč. — Tratnik iz Kočevja. — Koch iz Kranja.

Pri Malič: Roma iz Insbruka. — Fakar iz Gradca. — Bauer, Schlesinger, Lenk, Krol iz Dunaja.

Sirovi loj

kupujeta vsaki čas po najvišji ceni Karel Pamperl-ova sina,

Topilnica za loj, svečarja in milarnica, zaloga vžigalnih, svetilnih in maslobnih tratin

v CELOVCI.

(127—1)

J. M. Pajkova tiskarna v Mariboru

vabi na naročbo in predplato na

„Vestnik“

(v starej obliki),

znanstveno prilogo „Zore“. Tudi nenaročniki „Zore“ lahko naročujejo. Iziti ima letos 8 števk „Vestnika“, cena gld. 1.20. Pridobili smo jako lepih rokopisov in izvrstnih pripomočnikov. Ako bode dovolj naročnikov, izide 1. list 1. maja, ali najkasneje 15. maja. Naročnina se pošilja gori imenovanemu tiskarju. Naprej!

(120—2)

Izdajatelj in urednik Josip Jurcič.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.